

CURSUS ACHTER HOEK(S)

Wat je over de Achterhoek moet weten

De cursus Achterhoeks is bedoeld voor mensen die meer willen weten over de taal, de geschiedenis van de taal en de cultuur van de Achterhoek. De reeks bestaat uit 7 lessen met elk een eigen thema. Maar in elk van de lessen komt het Nedersaksisch in spraak- en schrijfwijze aan bod. De lessen zijn samengevat in een cursusboek, een handig naslagwerk om ook later nog blijvend te kunnen gebruiken

Cursusprogramma 2025

1. Kennismaken

Kom d'r in dan kōj d'r uut kieken 23 september

2. Schrijven in de streektaal

Luusteren naor klanken en klinkers 30 september

3. Heuvel & Staring

Heuvel ondanks streektaal geen dialectschrijver
De zorgvuldige taal van A.C.W. Staring 14 oktober

4. Natuur & landschap

Aover baeken & heugteverschillen 21 oktober
Excursie met André Kaminski 25 oktober

5. DREUGTE & NATTE VEUTE

4 november

6. Muziek

Van luusterleedjes tōt boerenrock 11 november

7. Gemeudeleke afsluting

18 november

Tijd: van 19.30 tot 21.45 uur

Locatie: Museum Smedekink,
Pluimersdijk 5, 7021 HW Zelhem

Kosten: € 175,00 (incl. cursusboek)

Meer informatie: : (0314) 78 70 78 (ECAL)

Aanmelden: info@ecal.nu

LES 1

KENNISMAKEN

KOM D'R IN DAN KÖ'J D'R UUT KIEKEN

23 september

Van de Achterhoeker wordt gezegd dat de deur altijd los is, dat zij of hij gastvrij is... maar wel graag eerst de kat uit de boom kijkt. Diana Abbink en Joop Hekkelman introduceren tijdens deze cursusavond de omgangsvormen in de Achterhoek en Liemers. Dat je bijvoorbeeld groet als je elkaar tegenkomt en andere do-and-don't's voor een succesvolle integratie in de mooiste regio van Nederland. Wat ligt er aan de basis van de identiteit van de Achterhoeker?

Door Diana Abbink & Joop Hekkelman

Joop Hekkelman (1952, Gorssel) was o.a. werkzaam bij de ministeries van Landbouw en Economische Zaken. Joop schrijft verhalen en columns, is actief in de Historische vereniging in zijn woonplaats en was bestuurslid van Vrienden voor de Streektaal Lochem. Hij is tevens redacteur van het streektaalblad *De Moespot*.

Diana Abbink (1957, Winterswijk) is projectmedewerker bij ECAL en voorzitter van de Dialectkring Achterhoek en Liemers. Ze schrijft af en toe korte dialectverhalen en columns, o.a. voor *De Moespot* en het blad *Mijn*. Enkele van haar verhalen zijn gepubliceerd in *Flonkergood*.

LES 2

SCHRIEVEN

LUUSTEREN

NAOR KLANKEN

EN KLINKERS

EUROPEES
NEDERSAKSISCH
TAALGEBIED

30 september

Het schrijven in de streektaal is geen sinecure. Helemaal als je geen geboren en getogen Achterhoeker bent, is het een flink karwei. Overigens ook voor veel Achterhoekers die niet met plat praoten zijn opgegroeid. Dick echter merkte dat schrijven en dichten hem het beste afging in de streektaal. Naast eigen werk laat hij zien en horen wat collega schrijvers en dichters aan mooie literatuur en poëzie in de streektaal hebben gemaakt.

Dick ten Hoopen

Dick ten Hoopen (1943, Neede) werd na zijn studie huisarts in Zuidwolde. Hij schrijft dialectverhalen en gedichten die in meerdere bundels zijn verschenen. In 2002 ontving hij de Kunst- en Cultuurpries Oost Gelderland Jaromir.

LES 3

HEUVEL

ONDANKS STREEKTAAL GEEN DIALECTSCHRIJVER EN

DE ZORGVULDIGE TAAL VAN A.C.W. STARING

14 oktober

Schoolmeester H.W. Heuvel schreef met veel liefde en passie over de Achterhoek. Heel bewust niet in de streektaal, omdat zijn boeken in eerste instantie bedoeld waren voor lezers van buiten de regio. Voor de bekende schrijver en dichter A.C.W. Staring gold min of meer het tegenovergestelde. Hij schreef met liefde in de streektaal en daagde zijn lezers uit met ingewikkelde zinconstructies. Maar de beloning is des te groter. Hoe dan? Dat vertellen Arend Heideman en Sander Grootendorst tijdens deze boeiende cursusavond

Arend Heideman & Sander Grootendorst

Arend Heideman is oud-journalist, schrijver, kenner van lokale historie en hij publiceert en organiseert op het gebied van streekcultuur, natuur en poëzie. Jarenlang organiseerde hij de jaarlijkse Appeldag met poëziewedstrijd in Gelselaar. Ook is hij initiatiefnemer voor de Stichting Willem Sluiter.

Sander Grootendorst studeerde Duitse Taal- en letterkunde, is schrijver, journalist, lezer en (natuur)vertaler. Hij publiceerde diverse dichtbundels en schrijft artikelen voor onder meer De Stentor en Achterhoek Nieuws.

LES 4

NATUUR & LANDSCHAP

AOVER BAEKEN & HEUGTEVERSCHILLEN

21 oktober

De Achterhoek is een lommerrijke streek en is befaamd om zijn specifieke coulissenlandschap. Inmiddels trekken drommen toeristen naar de Achterhoek voor een mooie wandel- of fietstocht door de prachtige natuur. Een afwisselend landschap met essen en heuvels, ingeklemd tussen de IJssel, de Oude IJssel en het Twentekanaal.

André Kaminski

André Kaminski (1965, Wisch), studeerde Bedrijfseconomie, maar ook Milieukunde en Bos-en natuurbeheer. Was tot 2013 directeur van Stichting Staring Advies en is nu zelfstandig ondernemer. Hij richtte in 2008 De Stichting Achterhoek weer Mooi (StAM) op.

LES 5

NATUUR & LANDSCHAP

DREUGTE & NATTE VEUTE

4 november

Water draagt in hoge mate bij aan het landschappelijk schoon, maar is eerst en vooral belangrijk voor de beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goed water. Om dat te borgen wordt zowel oude als nieuwe kennis aangesproken

Louis Lansink

Louis Lansink (1962, Ootmarsum), studeerde Bodem en Geologie aan Wageningen-UR en volgde een rentmeesteropleiding aan de Hogeschool Van Hall Larenstein in Velp. Is als Senior Beleids adviseur bij Waterschap Rijn en IJssel en nauw betrokken bij de wateropgaven op de droge zandgronden in de Achterhoek en Twente.

LES 6

MUZIEK

VAN

LUUSTERLEEDJES

TÖT BOERENROCK

11 november

“Boh Foi Toch, wat een Spöl, da’s toch niet Normaal!” Zo een paar Achterhoekse bands in 1 zin. Via de oude, traditionele Achterhoekse liedjes, de Duits Schlagers in de jaren 50 en 60, belanden we in de tweede helft van de jaren 70 bij de doorbraak van Normaal in gans Nederland. Dit was het startschot voor een hause aan dialectbands, niet alleen in de Achterhoek maar ook in Drenthe en Limburg. Machtig mooi man!

Hans Keuper & Willem te Molder

Hans Keuper (1944, Dinxperlo) studeerde biologie en was leraar. Hij is vooral bekend als voorman van de band Boh Foi Toch. Tevens was hij jarenlang redacteur van *De Moespot* en werkte hij mee aan verschillende verhalen- en gedichtenbundels.

Willem te Molder (1955, Groenlo) is kunstenaar, artiest en musicus. Na 38 jaar docent tekenen heeft hij een eigen bedrijfje Moldingen voor grafisch ontwerp, tekenen, schilderen en 3D-vormgeving. Hij maakt muziek bij Boh Foi Toch en is freelancer bij Omroep Gelderland.

LES 7

PLAT

PRAOTEN

GEMEUEDELIJKE

AFSLUTING

18 november

Een korte toets van het geleerde met een pub quiz en een rondleiding door archief en studiezaal van ECAL onder begeleiding van Hans Berende, directeur van Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers.

Kosten deelname

De kosten bedragen € 175,- inclusief cursusboek, koffie/ thee en fris, afsluitende bijeenkomst en certificaat. Deelnamkosten aan enkele cursusavond incl. map is € 45,-. Er wordt geen restitutie verleend bij het niet volgen van een college.

Certificaat

Er wordt een certificaat verstrekt nadat tenminste vijf avonden van het college gevolgd zijn.

Aanmelden

De cursus Achterhoek(s) biedt plaats aan 40 deelnemers. U kunt zich aanmelden tot 15 september 2025 via info@ecal.nu

Alle colleges vinden plaats in 't Smedekinck, Pluimersdijk 5 in Zelhem.

Tot ziens bij de

CURSUS ACHTER HOEK(S)

